

Ҫәнтерү ялавә

1944 ҫулхи ҹу уйাহен 5-мәшәнченпе тухать

Муркаш район ҳаҹаче

91 (8157) №

* Юн кун, 2013 ҫулхи раштав (декабрь) уйাহен 4-мәшә

* Ҳаке ирәклө

Канашлу

Еңре пултаруллисем

Республикара

Кулленхи ыйтусемпе

Декабрён 2-мәшәнче Чаваш Республикин Пүсләхе Михаил Игнатьев Министрсен Кабинечен членесемпесе, федераци ведомствисен тәрритори органесен тата муниципалитетсен ертүсисемпе канашлу ирттернә.

М. Игнатьев канашлуда сүтсө явма паләртнә ыйтусем сине күсичен чи малтанах Ра҃сәй Федерацийән мән пур субъекч хүшинче Ра҃сәй Хәс-пашаллә Вайёсен ҹар управленийән органесем ҹар учетне ийрекелесипе ирттерекен смотр-конкурса Чаваш Ен пәрремәш вырән ыышанна ыра хыпара пәлтернә. Республика Пүсләхе муниципалитетсен ертүсисене Ра҃сәй Президенчә лартнә тәллевсөн түллин пурнәсласа түхәлә ёслесе пыншаш тав тунә.

Чаваш Республикин Министрсен Кабинечен Председателён үмә - сывләв сыхлавәпе социалла аталану министр Алла Самойлова инвалидсөн, уйрәм категорисөнчи ветерансөн реабилитации хатөрәсемпе тивәстәресси ҹинче ҹарәнса тәнә.

2013 ҫулта нумай хваттерлә ҹүртсөн тәпрен юсаса сәнетессин ятарлә ыйрекелесе ирттернә ёссын республика строительство министрән ёссеңе вәхәтләх пурнәслакан Александр Герасимов каласа қатартнә.

Канашлуда федераци тата республика шайәнә ҹулсөн пахаләхнә ыйтәвсөнене тә пәхса тухнә.

Чаваш Республикин культура министрә Вадим Ефимов Пәтәм тәнчери XXIII опера фестивален пәтәмләтү концерчә ҹинче ҹарәнса тәнә. Асанныә мероприяти Шупашкарта ноябрён 22-мәшәнчен тытәнса 30-мәшәнчен пынә.

Районта

Ҙынсене ыышанна

Пәтәм Ра҃сәйри «Единая Россия» парти ийрекеленәрнене декабрён 1-мәшәнче 12 ҫул ҹитрә. Партинын вырәнти үйрәмәнчә пирән районти 1253 ҹын тәрать.

Партин суралнә күнәнче кашни үйрәмләх граждансөн ыышанна.

Партин Муркаши вырәнти үйрәмән общества ыышану пүләмәнчә ҹак күн вырәнти үйрәмән секретарә - район административн пүсләхе Р. Тимофеев тата район пүсләхе - депутатсен районти Пухәвән председателә И. Николаев ҹынсене ыышанчәс. Граждансөм ытларах ҹәрпе, пенсипе тата пурәнмалли условисөн лайәллатассипе сыханна ыйтусемпе ҹаскәланна. ыйтусенчесе нумайшне ыышану вәхәтәнчех татса панә, хәшә-пәрисене контроле илнә.

Юн парса пулашаси - пархатарлә

Чаваш Енри сиплевле профилактика учрежденийесене кулленхе юн компоненчесем кирлә. Ҙавна май кашни районах Донор күнәсөн иртесе. Пирән районах ҹак күнене декабрён 5-27-мәшәнчене ийрекелеме паләртнә.

Донорсене юн панә күн 329 тәнкә компенсация парасине пәхса хүнә. Кунсәр пүсне вәсene гемотрансмиссив инфекцийесем тәләшпе тәрәслесе. РФ Ҽк кодексепе килешүлән юн паракана ҹав күн ёсрен хәтармә ирек паракан справкәла тивәстәрәссе. Вайл ёслекене вәтам ҹүкәнне түләнә тата սулсерен канакан отпуск ҹүннөн юн панәланна. ыйтусенчесе сүлтана хүшши урән вәхәтре 1 күн кашни ирек парать.

Донорсене кашнине хәйнене пәрле паспорт пулмалла. Районта ирткең Донор күнәсөн ийреки ҹапла: декабрён 5-мәшә - Йүккәсси яләнчә 50 ҹын ыышанма планлан; декабрён 17-мәшә - Нискасси яләнчә 50 ҹын ыышанма планлан; декабрён 18-мәшә - Турайра 50 ҹын ыышанма планлан; декабрён 19-мәшә - Москассинче 50 ҹын ыышанма планлан; декабрён 23-мәшә - Шетмәсүнчә 50 ҹын ыышанма планлан; декабрён 24-мәшә - Ярапайкассинче 50 ҹын ыышанма планлан; декабрён 25-мәшә - Мән Сәнтәрүе 50 ҹын ыышанма планлан; декабрён 26-мәшә - Муркаша 100 ҹын ыышанма планлан; декабрён 27-мәшә - Юнкара 50 ҹын ыышанма планлан.

Килекенсем кәмәллә

Сән ўкерчәкре эсир Мән Сәнтәрүе информацие культура центрәнчи библиотека заведуюнине Татьяна Ефимовна куратар. Информацие культура центрне капиталла յосае ёсесем туса ирттернә ыхычсан қасалхи июль уйাহен пүсламашәнчә ёсе көртнә.

Халхы вәхәтре ҹынсене ыйтәввәсөн түллинрек тивәстәрәс тәллөвне районти 15 библиотекара нумай функциллә центрән «пәр чүрече» мәләпә ёслекен офисесене үчнә. Вәсендән ҹак мелле пәрремәшесенчен пәрнә Мән Сәнтәрүе информацие культура центрәнче ёслеме пүсәннә. Үнай ёсне тә Татьяна Аверкиевна ийрекелесе пыраты. Кунта килекенсем Татьяна Ефимова ёссе кәмәллә.

В. ШАПОШНИКОВ сән ўкерчәк.

Халәх театрне - 95 ҫул

Раштав уйাহен 7-мәшәнче Орининти халәх театрне 95 ҫул тултарать. ҹак тапхәрти аталанура театр пысәк утәмсөн түнә, ял культурыне сәнә шәккесишиен ырми-канни ёсленә.

Кунти пәрремәш спектакльпе ялти учительсөмпә ҹамәркесем халәх умне 1918 ҫулта тухнә. Ӑна валли вәсем ялти пүсламаш шкулта сцена хатөрләнә. Унта ялти артистсем А. Пушкинан «Корчма на Литовской гравицә» трагедири сценәна лартса панә. Ялти ҹак ыра пүсәрәвән никәслеси вайл вәхәтре Чикмери садпа пахча училищинче вәрәннә Михаил Моисеев пулнә.

1956 ҫулта Орининти драма коллективне «халәх тәтрә» ят парасе. Паләртмалла, пирән ентешсем ялти драма коллективесе хүшинче халәх театрне тата республикара та пәрремәш тивәнә.

Асанныә колектив лартнә «Кушар» тата «Ялта» пьесәсөн К. Иванов ячәллә Чаваш академи драма театрнә тата Вырәс драма театрнә сценисем ҹинче тә қатартнә.

Фермәри хәл күнәсем

Районта пәрлешүллә хүсаләхсөнчи общества ылъях-чәрләхе хәл каһарасипе вырәнсенче ёссын епле пыните паллашма ирттерекен тәрәслевсөн район администрациин күн ийринген түхмәсү. ҹак тәллөвне зооветспециалистсөнчен тәракан ушкәнсөн вәхәтран вәхәтре пәрлешүллә тата хрестен (фермер) хүсаләхсөн кашни фермине ҹитсе курма тәрәшәссе.

Общества ылъях-чәрләхе хәл каһараси епле пыните интереслесене иртнә эннере район администрациин ёсченесем икә ушкәнпа хүсаләхсөн ҹитсе күрчәс. Ҽсәл ҹул ҹүрөвре специалистсем хәл тапхәрән иккәмеш уйаһе епле иртите паллашре. Хүсаләхсөн аш-какай туса иллеси иртнә ҹулхи ҹак вәхәтре шайрах пулсан, сәт сабасси пәтәмләшле 116,8 процентта танлашнә.

Тәрәслевсен пәтәмләтәвәп хәшатан ҹитес номересенче тәллөнрек паллаштарәпәр.

Н. НИКОЛАЕВА, А. БЕЛОВ хатөрләнә.

Республикара

Ял хүсаләхне – пулашу

Иртнә күненче республикана федераллә бюджет-ран ял хүсаләх предприятийесене пулашма 93,1 миллион тәнкә үкә килес ҹитнә. Ҫав шутра:

- ўсен-тәран отраслын регионалләрән пәлтерәшлә экономика программисене аталантарма - 20,9 миллион тәнкә;

- ўсен-тәран отраслын тата продукци тирпейлеси-не тата инфраструктурна аталантарма илнә инвести-ци кредитчесен процент ставкисене саплаштарма - 36,4 миллион тәнкә;

- выльях-чәрләх отраслын тата продукци тирпейлеси-не тата инфраструктурна аталантарма илнә инвести-ци кредитчесен процент ставкисене саплаштарма - 35,8 миллион тәнкә.

Ҫулталәк пүсләннәрнә Чаваш Республикин агропромышленность комплексе пулашма федераллә бюджетран пәтәмлә 1404,3 миллион тәнкә килнә.

ЧР Ял хүсаләх министерстви.

Ҫәнә ҹула – Олимп ҹуламәп

Республика тәп хулине Шупашкара «Сочи – 2014» Олимп ҹуламән кортеже декабрён 27-мәшәнче Ульяновск енчен ҹитет. Қантәрла ҹулам лампадинчен фәкел ҹеклесе пыракан хайын ҹуламашәнчәнән чөртәт тә Шупашкар тәрәх ҹула тухать. Эстафета трасси 33 километра танлашать. Ҫул ҹинче фәкел ҹеклесе пыракансем 163-ен пулассә. Кашнине вәтамран 200 метр чупма тивет.

Ҫулам лампади Шупашкарта сәр ҹасать, тепәр күн ирхине эстафета караване Йошкар-Ола енне ҹул тытать.

Аkkreditati ҹанаслә иртнә

Чаваш Ен Информаци политикие массаллә коммуникациясөн министерствин удостоверени центр (УЦ) Ра҃сәй Ҫыхану министерствинче ҹанаслә аккредитациленә. Ӯн пирки хүшәвоя ноябрён 20-мәшәнче ведомство ертүси Николай Никифоров алә пуснә. Аккредитаци ҹанаса ҹирәпләтет. Чаваш Ен Информаци политикие массаллә коммуникациясөн министерствин удостоверени центр (УЦ) Ра҃сәй 63-ФЗ № «Об электронной подписи» саккунән требованийесене тивәстәрәт, вайлатнә майда электрон меллә квалификацилә алә пуснә (КЭП) пама пултарать. КЭП алә пуснә ҹынна паләртма тата документа улшәнүсем көртессинчен хүтәләнме май парать.

Аса илтерептәр. Центр ийрекленәрнене ҹичә ҹул хүшинче электрон цифра меллә алә пусмалы үсәсече 10150 панә, реестрта унна үсә куракансене 5150 регистрациленә. Федераци саккунәпене килешүллән үнчен панә үсәсемпе вәсөн вәхәчә түхиччен, анчах та 2013 ҹулхи декабрён 31-мәшәнчен үсә курма май пур.

Патшаләх контракчә тунә

Чаваш Ен Информаци политикие массаллә коммуникациясөн министерстви электрон правительствин ре-гион инфраструктуре үсә курса сервис услугисемпе тивәстәрәсипе акционерсөн «Ростелеком» үсә общество патшаләх контракчә тунә. Контракт условийесене килешүллән компани 2013 ҹул вәсәленичен электрон правительствин ре-гион инфраструктуре никәслесе ҹинче ведомствасем хүшинче электрон хүтәнәвән регион тата федераци системисене пәрлештерет, информаци хәрушәрләх шайәп тивәстәрәт, сервис тата техника пуллашәв парать.

Ҙавна паләртса хәварас пулать. «Электрон правительствине» аталантарасинче Ра҃сәйре тә, Чаваш Енре тә икә тәп проект тухса тәрать. Күсем вәсем патшаләх (муниципалитет) услугисене электрон меллә ҹынна үсә курса паллаштара та пәрремәш тивәнә.

Чаваш Ен Информаци политикие массаллә коммуникациясөн министерстви.

Ҫырәнтару – 2014

Ҫак күненче ҫырәнәр!

«Ҫәнтерү ялавә» хәшата 2014 ҹулхи январьтен илсе тәмамла ҫырәнәр. Вәхәт нумаях юлмас.

Хәшата 6 уйаҳа ҫырәнмалли хак – 216 тәнкә тә 30 пус.

Хаклә вулаканам! Малашне тә пәрле пулар!

Район 70 ىул тултарнине халалласа

Ана Шурчасем маннассе

Күн-сүлән хәвәрт атапланавенче иртнине пәлмесер малашләх чук тинине үзүлсем
иртнәсемен үсеч чәйләхә шләтнәр. Хамар
пурнасланы ыра ёссемех вәхәт иртнәсемен
пурнас хумәйнене пулса историесе юласе.
Чылайашенче вара – паянхи әнәсүсен ыра никәсә, малашләх утәмесен туләх вәрләхе.
Сакан пек шухашлана алла ручка илсе хаңат редакцине ышыру ышырма лартам.

Малашләх шанса пурнан ыра кәмәллә ыннан ىута сানарә, унан кулленхи ёсеч-хәлә, пархатарә нумай ىул иртсен тә ёмәрләхех халәх асече юлать. Акә Шурча таврашәнче хәй вәхәтәнче ял хүсаләхне пәтәм чун-чәрипе парәннә ын В. Соловьев пулнә. Василий Егорович пурнан пулсан кәсал шапах 80 ىул тултармаллаччә. ыра ын ёмәрә кесе җәс. 1980 ىулхи авән үйәхән 12-мешенче 47 ىула кайнә ентешәмәрән пурнас ыивәр чире пулла вәхәтсәр таталнә. Унан виләмә нумайашшән – җәмишиш, ывәх таванәсемшән, «Герой» хүсаләх ёсченәсемшән, района ертсе пыракансемшән – пысак үсүхтән пулнә. Пурнасран саваплә, пархатарә, үсеч үснене чунла парәннә, малашләх шанса пурнан ѡста ертүсә ёмәрләхех үйәлса кайнә...

Унтапна нумай шывшур юхса иртре, анчах Шурча тәрәхе маттур ертүсәнне маннастар, яланах асра тытат.

В. Соловьев 1933 ىулхи раштаван 5-мешенче ёлекхилле Иш-

1941-1948 ىулсенче Шурчари үсиче класлә шултан вәрене тухнә

арсын ача малашләх ёмәтсемпе хәпартланса Муркашри вәтам школа вәрене каять. Анчах... Малалла вәрене укса пулман пирки Василий шултан пәрахса таван колхозра ёслеме пуслат. Тәрәшлә җамәрә аслисем кәсех асархәссе тә хайхискерне үй-хир бригадине ертсе пыма шанацә. Җар ретне тәричене вәй хурате вәл сак ёсре, колхозниксем хүшшинче ыра ята тивәсет, ертүсәсем умәнче шаһа кәрет.

Җарти вицә ىул сисен-месерх иртет. Венгрире җар тивәсне пурнасланы каччә демобилизацийәкпен киле таврәнсан 1956 ىулта Җәрпүри яхүсаләх техникумне механизаци үйәрәнне вәрене кәрет. Хәйән ёсеч өмәрне ял хүсаләхәпә сыйхантарма шухаш тыйтә каччә тават үсүлән алла диплом илсе таван ене таврәнать. Ятарлә пәлү илнә каччә хүсаләх килнә үсеч СК-1 «хир карапәпә» ёслеме пуслат. Хәй ёслене хүшәрах вәл ял хүсаләхәнче ёслеме шутланә арсынене техникапа түслаштарма тыйтән. Сәмәл пулман вәл вәхәт, анчах ял хүсаләх малашләхне шанна каччәсемпе хәрсем ыивәрләх умәнче пүс усса ларман. Җанашкал лару-түрәу хәйәнне пәр шухашлә хәре Тамара Ивановна үсүрәсса Василий Егорович җәмәнә җавәрәт. Түслә пурнаса үтән ывәлла хәре үсүрәсса пурнас ынан. Килти үнхаш ёсрене төтшәнман Тамара Ивановна мальтән райоңта, унтап Шурчари по-тә үйәмәнче ёслесе «Ең ветеран» ята тивәснә.

Иртнә ёмәрән 50-меш ىулесем вәсәнче тата 60-Шурча сали.

(Веңсеч үтесе).
С. ТИМОФЕЕВА
хатэрләнә.

Официально

ПРОТОКОЛ № 1
публичных слушаний по вопросу утверждения проектов
планировки территорий, примыкающих к д. Чурикасы
Кадикасинского сельского поселения с восточной стороны
и к д. Кадикасы Кадикасинского сельского поселения с
северной стороны

Дата проведения: 27.11.2013г.

Время проведения: 13:00.

Место проведения: здание администрации Кадикасинского сельского поселения Моргаушского района Чувашской Республики: Моргаушский район, д. Кораккасы

Председатель: Лебедев Г.Г. – глава Кадикасинского сельского поселения Моргаушского района Чувашской Республики

Присутствовало: 11 человек.

Лебедев Г.Г. – На повестке дня вопрос утверждения проектов планировки территорий, примыкающих к д. Чурикасы Кадикасинского сельского поселения с восточной стороны и к д. Кадикасы Кадикасинского сельского поселения с северной стороны.

Администрация города Чебоксары в рамках реализации закона Чувашской Республики от 01.04.2011 №10 «О предоставлении земельных участков многодетным семьям в Чувашской Республике» столкнулась с проблемой нехватки свободных земельных участков для распределения многодетным семьям города Чебоксары.

Между администрацией города Чебоксары и администрацией Моргаушского района Чувашской Республики в 2012 году подписано Соглашение о передаче из муниципальной собственности города Чебоксары земельных участков в рамках государственной поддержки многодетных семей. Постановлением главы Моргаушской районной администрации от 29.12.2012 № 1174 безвозмездно переданы в собственность города Чебоксары 2 земельных участка общей площадью 24,5 га, на них зарегистрировано право муниципальной собственности города Чебоксары.

Решением Собрания депутатов Кадикасинского сельского поселения от 15.05.2013г данные участки вошли в границы населенных пунктов, входящих в состав Кадикасинского сельского поселения.

В отношении земельного участка общей площадью более 118 га, находящегося в государственной собственности Чувашской Республики, расположенного на территории Кадикасинского сельского поселения Моргаушского района и примыкающий с северной стороны д. Кадикасы Кабинетом Министров Чувашской Республики принято решение о передаче их городу Чебоксары и Моргаушскому району в собственность для их предоставления многодетным семьям, проживающим в муниципальных образованиях Моргаушского района, г. Чебоксары и под строительство индивидуальных жилых домов.

Шевлягин А.А. – начальник отдела архитектуры и градостроительства управления архитектуры и градостроительства администрации города Чебоксары – главный архитектор города Чебоксары. Законом Чувашской Республики от 01.04.2011 №10 предусмотрено предоставление земельных участков бесплатно многодетным семьям Чувашской Республики для индивидуального жилищного строительства, ведения личного подсобного хозяйства и под дачное строительство. В соответствии с предоставленным проектом планировки территории, примыкающей к д. Чурикасы Кадикасинского сельского поселения с восточной стороны, на данной территории площадью 24,5 га предусматривается строительство 290 индивидуальных жилых домов на приусадебных участках площадью по 5,74 соток каждый. Кроме того, проектом предлагается строительство аптек, магазинов, предприятия бытового обслуживания, административного здания, спортивных и игровых площадок. Строительство дошкольных и образовательных учреждений на данной территории не предусматривается. Для обеспечения инженерной инфраструктуры данной жилой группы проектом предусматривается прокладка газопровода от существующей ГРП, линий электропередач от существующей ТП, водопроводных сетей, строительство водонапорной башни, сетей канализации и очистных сооружений, а также устройство асфальтированных автодорог.

Татар Г.А. – руководитель проектной организации.

Проектом планировки территории, примыкающей к д. Кадикасы Кадикасинского сельского поселения с северной стороны предусмотрено размещение на данной территории: малоэтажных жилых домов до 3-х этажей 22 блок-секций; индивидуальных жилых домов – 746; 2 детских сада, каждый на 280 мест; школы на 1200 мест; магазина товаров повседневного спроса; объектов общественного питания; рынчного комплекса; торгового центра; фельдшерско-акушерского пункта; пожарного депо; администрации-бытового учреждения; автостанции; встроенного нежилого помещения (банки, аптеки, офисы и т.д.).

Хотанов С.В. – депутат Кадикасинского сельского поселения. В целом не возражаем в утверждении проектов планировки территории возле д. Чурикасы и д. Кадикасы. Данные участки будут развиваться, пустующие территории будут застраиваться. Я призываю утвердить представленные проекты планировки территории.

Лебедев Г.Г. – Иные замечания и предложения по рассматриваемому вопросу имеются? Если таковых нет, то подведем итоги проделанной работы.

В результате рассмотрения материалов публичных слушаний установлено следующее: порядок и процедура публичных слушаний соблюден согласно Уставу Кадикасинского сельского поселения.

Публичные слушания по вопросу утверждения проектов планировки территорий, примыкающих к д. Чурикасы Кадикасинского сельского поселения с восточной стороны и д. Кадикасы Кадикасинского сельского поселения с северной стороны, считать состоявшимися.

Председатель комиссии по публичным слушаниям

Г.Г. Лебедев.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

о результатах публичных слушаний по проектам

планировки территорий, примыкающих к д. Чурикасы

Кадикасинского сельского поселения с восточной стороны

и д. Кадикасы Кадикасинского сельского поселения с

северной стороны

27.11.2013 г.

Организатор публичных слушаний: Глава Кадикасинского сельского поселения.

Дата, место проведения публичных слушаний:

27.11.2013, 13:00, здание администрации Кадикасинского сельского поселения Моргаушского района Чувашской Республики: Моргаушский район, д. Кораккасы.

Председательствующий: Лебедев Г.Г. – глава Кадикасинского сельского поселения Моргаушского района Чувашской Республики.

В публичных слушаниях принимали участие: депутаты Кадикасинского сельского поселения, жители Кадикасинского сельского поселения, представители администрации города Чебоксары и проектной организации.

В результате рассмотрения материалов указанных публичных слушаний установлено следующее:

Порядок и процедура публичных слушаний соблюден согласно Уставу Кадикасинского сельского поселения.

На данных публичных слушаниях предложения и замечания не поступали.

Вывод:

1. Публичные слушания по вопросу утверждения проектов планировки территорий, примыкающих к д. Чурикасы Кадикасинского сельского поселения с восточной стороны и д. Кадикасы Кадикасинского сельского поселения с северной стороны, считать состоявшимися.

2. Рекомендовать главе администрации Кадикасинского сельского поселения Моргаушского района Чувашской Республики утвердить проекты планировки территорий, примыкающих к д. Чурикасы Кадикасинского сельского поселения с восточной стороны и д. Кадикасы Кадикасинского сельского поселения с северной стороны.

Председатель комиссии по публичным слушаниям

Г.Г. Лебедев.

Лид пулса тәнисем, приказ пурнасласа вәрсә кәрлемен җерте тә сывлыха сухатнисем паян пирентен куллен тимләх кәтесеч. Рафтаре интернационалист салтаксем пирки маннин вәсene тә, вәсene тә вәсәнсene тә пурнасра хавалантарат кәна.

– Кунта пирен хамарән җиррәпх пулмалла. Сывлыха сухатнисем паян та пирне пәрнә-пәри упраззишән тәрәшмалла.

Эпир җанна тума пултарсан сән җерте тә сине тимләх пәхмә пүсләс, – терә уявра асәннә обществән председателә Г. Матвеев. Җулсем пәр шелсәр малалла иртесеч. Анчах иртнине маннин ырнын кунна пурнамниих пуслат. Җанна асра тытса «афганецсем» хайсен общество пурнасне самантләхе та пәчченләхре хавармасеч.

А. БЕЛОВ.

Автор сән үкерчәкә.

